

STANOVISKO

ODBORU CENTRÁLNÍ HARMONIZAČNÍ JEDNOTKA Č. 4/2022

Dotaz

Může interní auditor vykonávat zároveň funkci pověřence pro seznamování se s oznámeními a posuzování oznámení (tzv. pověřenec pro whistleblowing)?

ZAŘAZENÍ DOTAZU

PRÁVNÍ PŘEDPIS	<ul style="list-style-type: none">Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole)
SOUVISEJÍCÍ PRÁVNÍ PŘEDPISY	<ul style="list-style-type: none">Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1937 ze dne 23. října 2019 o ochraně osob, které oznamují porušení práva UnieZákon č. 171/2023 Sb., o ochraně oznamovatelů
KLÍČOVÁ SLOVA	interní audit; whistleblowing; pověřenec pro seznamování se s oznámeními a posuzování oznámení, ochrana oznamovatelů
DATUM ZPRACOVÁNÍ	22. prosince 2022
DATUM AKTUALIZACE	28. srpna 2023 ¹
ZPRACOVATEL	Oddělení 4701 – Harmonizace interního auditu

Stanovisko

Interní auditor, který vykonává interní audit podle zákona o finanční kontrole, nemůže být jmenován příslušnou osobou podle zákona o ochraně oznamovatelů či pověřencem pro whistleblowing ve smyslu Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) o ochraně osob, které oznamují porušení práva Unie.

¹ Stanovisko bylo aktualizováno v návaznosti na nabytí účinnosti zákona č. 171/2023 Sb., o ochraně oznamovatelů (dále „zákon o ochraně oznamovatelů“).

Odůvodnění:

Interní audit je definován v ustanovení § 28 odst. 2 zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (dále jako „zákon o finanční kontrole“) jako nezávislé a objektivní přezkoumávání a vyhodnocování operací a vnitřního kontrolního systému orgánu veřejné správy. Hlavním úkolem interního auditu je dávat doporučení ke zdokonalování kvality vnitřního kontrolního systému, k předcházení nebo ke zmírnění rizik a k přijetí opatření k nápravě zjištěných nedostatků (srov. § 28 odst. 3 zákona o finanční kontrole). Aby interní audit mohl plnit své úkoly v souladu s požadavky zákona o finanční kontrole, musí být funkčně nezávislý a organizačně oddělen od řídicích výkonných struktur. Tento požadavek je zakotven v ustanovení § 29 odst. 1 zákona o finanční kontrole. Ustanovení § 29 odst. 4 zákona o finanční kontrole tyto požadavky ještě upřesňuje a výslovně stanoví, že útvar interního auditu nelze pověřovat úkoly, které jsou v rozporu s nezávislým plněním jemu stanovených úkolů.

Příslušnou osobou se dle § 11 zákona o ochraně oznamovatelů rozumí fyzická osoba, která:

- přijímá a posuzuje důvodnost oznámení podaného prostřednictvím vnitřního oznamovacího systému,
- navrhuje povinnému subjektu opatření k nápravě nebo předejití protiprávnímu stavu v návaznosti na podané oznámení, ledaže by tímto postupem mohlo dojít k prozrazení totožnosti oznamovatele nebo osoby podle § 4 odst. 2 písm. a) až h) zákona o ochraně oznamovatelů,
- plní pokyny povinného subjektu, ledaže ohrožují nebo maří výkon její činnosti podle zákona o ochraně oznamovatelů,
- postupuje při výkonu své činnosti podle zákona o ochraně oznamovatelů nestranně a
- zachovává mlčenlivost o skutečnostech, o kterých se dozvěděla při výkonu své činnosti podle zákona o ochraně oznamovatelů, a to i po ukončení výkonu této činnosti, pokud zákon o ochraně oznamovatelů nestanoví jinak.

Pověřenec pro seznamování se s oznámeními a posuzování oznámení (tzv. pověřenec pro whistleblowing) je definován ve Směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1937 ze dne 23. října 2019 o ochraně osob, které oznamují porušení práva Unie (dále jako „Směrnice“), která definuje postavení a činnosti osoby/útvary odpovědné/ho za vyřizování oznámení.

Ve smyslu zákona o ochraně oznamovatelů i ve smyslu Směrnice je tato osoba odpovědná za přijímání oznámení a za navrhování/přijímání následných opatření k nápravě v návaznosti na tato oznámení, provádí tedy výkonnou činnost, přičemž nezávislost

interního auditora by byla narušena, právě pokud by se interní auditor přímo jakkoliv podílel na výkonu vyřizování oznámení.

Funkce osoby vykonávající v orgánu veřejné správy činnost interního auditu podle § 28 odst. 1 zákona o finanční kontrole je tedy neslučitelná s funkcí příslušné osoby dle zákona o ochraně oznamovatelů či s funkcí pověřence pro seznamování se s oznámeními a posuzování oznámení ve smyslu Směrnice.